

1415

El *cantés* (ImS 3)

(ALDC, IX, 2012. El *cantés* [ImS 3])

Semblantment al procés de formació de la primera persona de l'imperfet de subjuntiu *jo cantés* (veg. mapa 1413), la tercera persona del mateix temps, *cantàs*, prové del llat. vg. CANTASSET, que és antiga i pròpia del bal. i parlars ribagorçans, que usen la var. *cantasse*, analògica de *cantasses*, -àssem, -àsseu, -assen. Aquesta desinència es va canviar en *cantés* (var. *cant*['e]s 95, 98) a pràcticament tot el Principat per atracció dels verbs de la classe II (*venés*, *batés*), amb les var. *cantessa*, d'uns pocs parlars (6, 141, 145), i *cantessi*, de l'alg. (85), analògica del present de subjuntiu; hem assimilat la var. ross. *cant*['e]s a *cant*['e]s.

El val. ha apostat per *cantara* (var. *cantare*) procedent del CANTARAT (< cl. CANTÁVERAT), plusquamperfet d'indicatiu que va assumir el paper d'imperfet de subjuntiu.

Són formes normatives *cantés* (model *portés*), des del DOrt, 1917, i *cantàs* (model *portàs*), des de Fabra, 1918 (pàg. 70); la GIEC (pàg. 276) hi afegeix *cantara* i *cantàs* a *cantés*; la PEOLC Morfologia (pàg. 27-28) considera *cantés* forma pròpia de l'àmbit general, mentre que *cantara* i *cantàs* es releguen a l'àmbit restringit (parlars valencians i parlars baleàrics respectivament); a més, *cantàs* hi apareix com a pròpia d'un registre molt formal en parlars valencians.

